

Mokslo metų ir pilotinio projekto pabaiga RATE

Birželio 29 dieną ratiečiai ir jų svečiai paskutinį kartą prieš vasaros atostogas rinkosi Lietuvos misijos prie Jungtinių tautų patalpose. Dešimtojo užsiėmimo metu šventėme mokslo metų ir Lituanistinio sekmadieninio darželio RATAS pilotinio projekto pabaigą.

Pilotiniu projektu buvo siekiama įvertinti lituanistinio darželio dalyvių poreikius, norus ir realias galimybes. Jo steigėjos ieškojo tinkamiausios, efektyviausios, realiausios bei priimtinausios mažiesiems lietuviukams ir puslietuviukams etnokultūros ir kalbos mokymo formos. O svarbiausia norėjome suburti lietuvišką jaunų šeimų bendruomenę prancūziškai kalbančioje Šveicarijos dalyje. Ir tai tikrai pavyko.

8 iš nuolatinių 12 reguliariai darželį lankusių vaikučių bei 14 jų tėvelių, močiučių ir kitų svečių susirinko švęsti, diskutuoti ir bendrauti. Pašokę ir padainavę per pirmąjį RATO veiklos pusmetį išmuktas dainėles ir žaidimus, mažieji ratiečiai smagiai ir kūrybingai leido laiką piešdami, spalvindami ar tiesiog šėliodami.

Tuo tarpu RATO steigėjos apžvelgė darželio raidą ir praėjusio pusmečio veiklos rezultatus bei pristatė tėveliams kitų mokslo metų projektą, numatomas naujoves, kartu pakviesdamos tėvelius diskusijoms aktualiais klausimais.

Geriausia žinia - tai, kad RATAS savo veiklą tęs toliau ir nuo rudens vaikučiai iš lietuviškų bei mišrių šeimų turės galimybę vėl burtis lietuvių kalbos įgūdžių ugdymui, galės pasisemti žinių iš lietuvių tautosakos, susipažinti su šiuolaikine literatūra vaikams, susirasti draugų tautiečių išėivijoje tarpe, kartu švęsti kalendorines šventes pagal lietuviškus papročius bei tradicijas.

Dėl numatomos patalpų rekonstrukcijos, darželio struktūra liks nepakitusi. Užsiėmimai ir toliau vyks vienoje mišraus amžiaus vaikų grupėje, nepaisant ir skirtingo lietuvių kalbos mokėjimo lygio. Tačiau numatoma įvesti amžiaus cenzą darželio dalyviams. Nuo rudens į RATA kviečiami vaikučiai nuo 1,5 metų, nes jaunesnių vaikų motoriniai ir kalbiniai sugebėjimai neatitiktų darželio programos.

Programoje esminių pakeitimų nenumatoma. Kaip ir iki šiol, daugiausia dėmesio skirsime vaikų supažindinimui su lietuvių kultūra bei lietuvių kalbos įgūdžių lavinimui per muzikinius žaidimus, ratelius, dainėles. Numatoma ir toliau skirti laiko pasakėlių skaitymui bei darbams. Ketiname pamokėles daryti interaktyvesnes, įtraukti vaikučius pagal jų amžių ir sugebėjimus į tematinius pokalbius bei vaizdines medžiagos aptarimus. Lietuvių kalbos mokytoja ir toliau bus Eglė Kačkutė.

Diskusijų apie praėjusį pirmąjį RATO veiklos pusmetį metu paaiškėjo, kad tėveliai teigiamai vertina darželio užsiėmimų turinį bei formą. Daugelis susirinkusių šeimų pageidavo, kad ir toliau būtų dirbama šia linkme. Kai kurie tėveliai džiaugėsi per praėjusį pusmetį padidėjusia vaikučių lietuviška kalbine raiška, tai siedami su darželio užsiėmimais. Dauguma svarbiausiu RATO lankymo privalumu laiko galimybę vaikučiams tiesiog pabūti lietuviškoje terpėje ir lietuviškai pabendrauti su kitais vaikais.

Smagu, kad RATAS buvo laukiamas, reikalingas bei pateisino ratiečių lūkesčius. Šveicarijos lietuvių bendruomenė, skirdama darželio steigimui 300 Fr., sėkmingai investavo į lituanistinio švietimo plėtojimą. Kad RATAS suktųsi, jo steigėjos kaip išmanydamos ieškojo visapusiškos paramos. Nemokamai savo patalpose priglaudė LR misija prie JT ambasadoriaus E.Borisovo rūpesčio dėka. Pedagoginės kvalifikacijos seminaru bei metodine medžiaga parėmė TMIDAs. Savo asmeninę lituanistinę bibliotekėlę bei įrašus padovanojo ponis V.Jones. Kitą draugiškai paskolino ŠLB mokykla "Lituanica".

Svarbiausia, kad kuo galėdami patys RATA rėmė ir kūrė jį lankančių vaikučių tėveliai. Bet kokia parama ir indėlis buvo be galo laukiami, svarbūs ir vertingi. Tik jų dėka darželis augo ir stojosi ant kojų. Tokiu būdu sukaupėme žaislų fondą, įkūrėme RATO bibliotekėlę, turėjome galimybę užsiėmimų metu klausytis muzikos įrašų ar net gyvo muzikavimo, surengti šventes mažiesiems.

Tačiau patirtis parodė, kad vien iš pavienių rinkliavų ar ŠLB paramos pajamų darželis negali užtikrinti savo veiklos tęstinumo. Pilotinio projekto metu jos siekė nepilnai 600 Fr., iš kurių beliko vos 60 Fr. naujiems mokslo metams. Kad įkurtumėme darželį ir užtikrintume jo efektyvią veiklą bei organizuotumėme šventes iš tokio menko biudžeto, teko gerokai paskaičiuoti, pasispausti ir praktiškai pasvarstyti. Norint tęsti turiningus, įdomius ir prasmingus užsiėmimus ir numatomos programos vykdymą, reikalingos užtikrintos pajamos.

Nuo kitų mokslo metų užsiėmimai bus mokami. Numatomas mokestis yra 10 Fr. už 2 valandų pamokėlę/sekmadienį už vaiką. Jei šeimoje yra daugiau vaikų, už kiekvieną jų bus imamas 5 Fr. mokestis. Nario mokestis bus renkamas už visą pusmetį į priekį pirmo užsiėmimo metu. Jei susirinks mažai dalyvių (mažiau nei 8 vaikai), mokestis gali būti padidintas.

Džiaugiamės, kad tokiu būdu galėsime ratiečius nuo rudens vėl pakviesti į pamokėles. Kad jiems per tris atostogų mėnesius neišblėstų ratietiška dvasia bei įspūdžiai, prisiminimui įteikėme sėkmingą dalyvavimą pilotiniame projekte liudijančius pažymėjimus bei dovanėles su lietuviška atributika. Norėdamos sušvelninti išsiskyrimo širdagraužį ir atšvęsti sėkmingos veiklos pusmetį, mokslo metų uždarymo šventę vainikavome RATO pyragu ir tėvelių suruoštomis vaišėmis.

Dėkojame ištikimiems ratiečiams už jų entuziazmą, darželio rėmėjams, o ypač ŠLB valdybai ir jos pirmininkei J.Caspersen bei ambasadoriui E.Borisovui už jų nuoširdžią paramą, Ališauskų šeimai, kad visuomet laiko mums visiems atvertus vartus į mažitį, bet reikšmingą lietuviybės centrą, o viena kitai - už gerą ir vaisingą bendradarbiavimą. Iki malonaus susitikimo rudenį sakau jums RATO steigėjų ir mokytojų vardu.